

ת"פ 48569/03/13 - מדינת ישראל נגד יאן גדימוב

בית משפט השלום באילת

11 יוני 2014

ת"פ 48569-03-13 מדינת ישראל נ' גדימוב

בפני כב' השופט יוסי טופף

המאשימה:

נגד

הנאשם:

גזר דין

מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד איציק אלפסי, עוה"ד שחר עידן

יאן גדימוב ע"י ב"כ עוה"ד אמויאל - ס"צ

האישום וההרשעה

1. ביום 8.7.2013 הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 380 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") ואיומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

2. לפי כתב האישום המתוקן, בתאריך 24.3.2013 סמוך לשעה 23:30 התגלע סכסוך בין הנאשם לבין קרסטן פלשנר (להלן: "**המתלונן**"), על רקע שימוש בשטח מגורים באזור ההרים, סמוך לחוף אלמוג באילת (להלן: "**המקום**"). תחילה, תקף המתלונן את הנאשם, בכך שסטר לו על לחיו והפילו ארצה. בהמשך, אחז הנאשם בגרונו של המתלונן ואיים עליו באומרו: "**אתה גנוב, אני יהרוג אותך, אני אשבור לך את הרגלים**". המתלונן אמר לנאשם: "למה עשית את זה תפסיק בבקשה". בהמשך נטל הנאשם אבן, השליך אותה מידו ותקף את המתלונן, בכך שהכה את פניו באגרופים. כתוצאה ממעשי הנאשם נגרמו למתלונן נפיחות ופצעים בשפתיים. המתלונן ניסה להתגונן וביקש מהנאשם שיפסיק, אך הנאשם חדל ממעשיו רק לאחר שכלביו החלו לנבוח.

טיעוני הצדדים לעונש

3. הצדדים הגיעו להסדר במסגרתו הודה הנאשם בעובדות שתוקן לקולא והופנה לקבלת תסקיר לעניין העונש. הוסכם בין הצדדים כי על הנאשם תושת ענישה של מאסר מותנה ופיצוי כספי למתלונן בסך 1,500 ₪, ככל שיתקבל בעניינו תסקיר חיובי. הוסכם כי היה ולא יתקבל תסקיר חיובי, תגביל עצמה המאשימה לעונש מקסימאלי של מאסר בפועל בהיקף כזה שניתן יהא לרצותו בדרך של עבודות שירות.

4. במסגרת הטיעונים לעונש עתר ב"כ המאשימה, עו"ד איציק אלפסי, למתחם ענישה הולם, שבין מספר חודשי מאסר בודדים לבין 8 חודשי מאסר בפועל, כאשר בנסיבות המקרה דנא ביקש כי יוטל על הנאשם עונש מאסר למשך 6 חודשים לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי כספי למתלונן בסך 1,500 ₪. התובע עמד על חומרת העבירות שבצע הנאשם ופגיעתו בערך המוגן של שלום הציבור. נטען כי על אף שהנאשם הותקף ע"י המתלונן עובר לביצוע העבירות, הרי שיש לזקוף לחובת הנאשם את חומרת מעשיו שגרמו למתלונן חבלות של ממש. התובע הפנה לתסקירי שירות המבחן ממנו עולה כי שיתוף הפעולה של הנאשם עם שירות המבחן לקה בחסר והוא סירב להשתתף במסגרת טיפולית להתמודדות עם בעייתו בתחום ההתמכרויות. נטען כי הנאשם מהווה סכנה לעצמו ולציבור, בשל החשש שישוּב לבצע עבירות אלימות, ככל שימשיך לצרוך חומרים פסיכו-אקטיביים. התובע ציין כי הנאשם הורשע בעברו בעבירה של הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו בגינה הוטלו עליו מאסר מותנה והתחייבות. צוין כי התביעה הביאה בכלל חשבון בטיעוניה לעונש את מצבו הבריאותי הירוד של הנאשם ואת חלקו של המתלונן במעשי האלימות כלפי הנאשם.

5. ב"כ הנאשם, עו"ד אילן אמויאל, לא הקל ראש במעשיו של הנאשם אך טען כי המדובר בקטטה בין שני חסרי בית, בעוד שנגד המתלונן לא הוגש כתב אישום. הסנגור ציין כי הנאשם נפגע בתאונת דרכים בשנת 2011 ומאז סובל מכאבים כרוניים בשלם ניתן לו אישור לצרוך קנביס רפואי. נמסר כי לנאשם לא נפתחו תיקים נוספים מאז אירוע כתב האישום והוא עושה מאמצים לנהל אורח חיים נורמטיבי. הנאשם עזב את הרחוב, חזר לגור בבית, ועושה מאמצים להשתלב במעגל העבודה. צוין כי למרות האמור בתסקיר שירות המבחן, הנאשם החל לקבל טיפול במרפאה לבריאות הנפש. צוינו ההגבלות שהוטלו על חירותו של הנאשם אשר שהה במעצר במשך כחודש ולאח מכן שוחרר למעצר בית מלא למשך מספר חודשים, ולימים צומצם למעצר בית לילי. בנסיבות אלה, עתר הסנגור לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל על הנאשם עונש של מאסר מותנה ופיצוי למתלונן. במסגרת הראיות לעונש הוגשו רישיון שניתן לנאשם לשימוש בקנביס רפואי, גיליון רפואי ממנו עולה כי הנאשם סובל מכאבים בגב ובאזור הרגליים וכן מפריצות דיסק מאז תאונת הדרכים שארעה בשנת 2011, אישור מרופא תעסוקתי משנת 2011 לפיו אינו כשיר לעבודה ואישור על טיפולים במרפאה לבריאות הנפש בחולון לפיו הנאשם טופל אצלם בשנת 2012 ושב לטיפול ביום 24.4.2014.

6. הנאשם עצמו ניצל את זכות המילה האחרונה וטען כי הפסיק להשתמש בקנביס לפני כשנה מרצונו החופשי והחל בטיפול פסיכולוגי במרפאה לבריאות הנפש בחולון.

דין ומסקנות

7. תיקון 113 לחוק העונשין שעניינו "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה" התווה את עקרון ההלימה כעיקרון מנחה בענישה לפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו (ס' 40 לחוק העונשין).

מלאכת גזירת הדין מורכבת משלושה שלבים עיקריים:

תחילה, אקבע את מתחם העונש ההולם למעשי העבירות שביצע הנאשם, על בסיס שיקולים נורמטיביים ואובייקטיביים, בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בערך זה, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין (סעיף 40ג לחוק העונשין);

לאחר מכן, אבחן האם ראוי לחרוג מן המתחם לקולא בשל שיקולי שיקום (סעיף 40ד לחוק העונשין) או לחומרא בשל שיקולי הגנה על שלום הציבור (סעיף 40ה לחוק העונשין);

לבסוף, אקבע את העונש המתאים שיושג על הנאשם, בהתחשב בצורך בהרתעת הנאשם (סעיף 40ו לחוק העונשין), בצורך בהרתעת הרבים (סעיף 40ז לחוק העונשין) ובנסיבותיו האישיות של הנאשם שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק העונשין), כמו גם בנסיבות אחרות ככל שתמצאנה רלוונטיות (סעיף 40יב לחוק העונשין).

[ראו: ע"פ 2918/13 דבס נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 18.7.2013); ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 14.7.2013); ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.6.2013)].

מתחם העונש ההולם

8. מתחם העונש ההולם נקבע בהתאם לעקרון ההלימות כפי שהוגדר בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין ולצורך כך על בית משפט להתחשב בשלושת אלה: ראשית, בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בו; שנית, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם; שלישית, במדיניות הענישה הנהוגה (ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.8.2013)). אעמוד להלן על מרכיביו השונים של מתחם העונש ההולם.

בהתאם לאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, משהורשע הנאשם במספר עבירות המהוות אירוע אחד, אקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לעיל, לאירוע כולו ואגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע.

9. **הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה:** הנאשם הורשע בביצוע שתי עבירות אלימות: איומים ותקיפה הגורמת חבלה של ממש. הערך החברתי אשר נפגע מביצוע עבירת **התקיפה הגורמת חבלה של ממש** הינו זכותו של כל אדם לשלמות גופו, הגנה מפני אלימות פיזית וזכותו החוקתית של כל אדם לשמירה על בטחונו האישי, שלמות גופו וכבודו. בביצוע העבירה, פגע הנאשם בשלמות גופו של המתלונן ובעניינו מידת הפגיעה הייתה ממשית.

בנוסף, הורשע הנאשם בעבירת **איומים**, אשר העונש המקסימאלי שנקבע לצידה הינו 3 שנות מאסר. בביצוע עבירת איומים נפגעים ערכים חברתיים של שלווה נפשו של הקרבן, חופש הפעולה והבחירה שלו, וזאת במטרה לקדם תוצאה מסוימת העדיפה על המאיים. אין לאפשר מצב בו איום הופך להיות

כלי או אמצעי לפתרון סכסוך כזה או אחר, בפרט כאשר קיים חשש שדברי איום יובילו לכדי פגיעה פיזית של ממש. מידת הפגיעה בערך המוגן במקרה ברף הגבוה לנוכח תוכן האיום - הנאשם איים כי יהרוג את המתלונן וישבור לו את הרגליים. דברי האיום שכוונו להטיל מורא על המתלונן, אשר נעשו במקביל לפגיעה פיזית במתלונן ונטילת אבן אשר הייתה עשויה לשמש ככלי נשק למימוש איומיו.

למרבה הצער, האלימות גואה ברחבי הארץ, כאשר מכוניות מתפוצצות בחוצות ערים ואנשים נורים ונדקרים בשל סיבות של מה בכך ועל בית המשפט להרים את תרומתו במלחמה נגד רעה חולה זו. עבירת האיומים שבדרך כלל אינה פוגעת פיזית בקורבנה, לזוהה כאמור במקרה דנן בתקיפה של ממש אשר גרמה למתלונן לחבלות בגופו.

ראו בעניין זה ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(3) 373, לאמור:

"...אינטרס החברה הוא להגן על שלווה נפשו של הפרט... מפני מעשי הפחדה והקנטה שלא כדין. אינטרס חברתי נוסף אף הוא מוגן בעקיפין בעבירה זו, והוא נוגע לחופש הפעולה והבחירה של הפרט... בידוע הוא, שבמקרים רבים מושמעים איומים Per se כמסר מוסווה להתנהגות המצופה מן המאויים. נמצא, כי סעיף 192 מקדים רפואה למכה ומונע מלכתחילה פגיעה עתידית בחירות הפעולה של הזולת".

וכן, רע"פ 2038/04 לם נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(4) 96, שם נקבע כי:

"האיום הוא, אפוא, ביטוי שהמשפט מטיל עליו מגבלות תוך פגיעה בחופש הביטוי וזאת, כדי להגן על ערכים אחרים ובהם שלווה נפשו, בטחונו וחירות פעולתו של הפרט. האיום מסכן את חירות פעולתו של הפרט שכן, פעמים רבות, כרוך האיום גם בציפייה להתנהגות מסוימת מצד המאויים שהמאיים מבקש להשיג באמצעות השמעת האיום".

10. **מדיניות הענישה הנהוגה** בעבירות אלה מתחשבת בצורך במאבק בנגע האלימות על כל צורותיו שפשט בחברה הישראלית ומתפקידו של בית המשפט להעביר מסר ברור באמצעות השתתפות עונשים מוחשיים על מי שבחר לפתור את קשייו האישיים באמצעות פגיעה קשה בשלוות נפשו ופגיעה בגופו של האחר.

עיון בפסיקה שניתנה במקרים דומים מעלה כי על הנאשמים הוטלו עונשים במנעד רחב התלוי בנסיבות ביצוע העבירות ובנסיבותיו של הנאשם. כך למשל:

א. בע"פ (מחוזי מרכז) 16160-10-11 יניב טבנציק נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 25.12.2011) הורשע הנאשם לאחר שמיעת ראיות בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש ואיומים, בכך שאיים על המתלונן ש"יפרק לו את הצורה"; ובהמשך, משך ותלש את זקנו של המתלונן, אחז בחולצתו, חבט בעיניו, הכה בלסתו באגרופו וכופף את אצבעות ידו. למתלונן נגרמו סימנים

אדומים, שריטות וחתכים. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הוטלו 4 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי למתלונן.

ב. בע"פ (מחוזי מרכז) 41309-08-11 תומר מעודד נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 18.12.2011) הורשע הנאשם לאחר שמיעת ראיות בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, בכך שהטיח את ידו ורגלו של המתלונן במשקוף דלת רכבו, אחז בצווארו בצורת חניקה, וחבט אגרופיו בראשו והכה אותו במקל. כתוצאה מכך נגרמו למתלונן המטומות, כאבים בלסת, רגישות באוזן ובעורף והוגבלו תנועותיו באופן ניכר. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הוטלו 4 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה והתחייבות כספית.

ג. בע"פ (מחוזי באר שבע) 5260-04-10 אבי גדול נ' פרקליטות מחוז דרום- פלילי ואח' הורשע הנאשם, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של תקיפה סתם ותקיפה הגורמת חבלה של ממש בכך שמשך בשערות ראשה של המתלוננת, הפילה ארצה, רכן מעליה וחבט בה באמצעות ידיו ורגליו. במהלך התקיפה הצמיד המערער סכין לצוואר המתלוננת. על הנאשם, הוטלו 12 חודשי מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלוננת.

ד. בת"פ (שלום ראשון לציון) 56595-01-13 מדינת ישראל נ' אמיר אהרון (ניתן ביום 24.2.2014) הורשע הנאשם, על יסוד הודאתו, בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, בשל כך שאחז בחולצתו של המתלונן, הכה בראשו וגרם לו לחתך ודימום. בית המשפט קבע מתחם ענישה בין מאסר על תנאי למאסר בפועל והטיל על הנאשם, נעדר עבר פלילי, 5 חודשי מאסר על תנאי, קנס כספי, פיצוי למתלונן וצו של"צ בהיקף של 140 שעות.

ה. בת"פ (שלום פתח תקווה) 48414-09-13 מדינת ישראל נ' פלוני (ניתן ביום 5.1.2014) הורשע הנאשם בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש ואיומים בכך שאמר למתלוננת כי יעלים אותה ויהרוג את שניהם בעודו מניח את ידו על נשקו וכשבוע לאחר מכן, הכה את המתלוננת בפניה, תפס אותה בחוזקה וגרם לה לסימן כחול אדם. בית המשפט קבע מתחם ענישה בין מאסר מותנה ל-12 חודשי מאסר בפועל והטיל על הנאשם 5 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, פיצוי למתלוננת וקנס.

ו. בת"פ (שלום תל אביב-יפו) 57102-01-11 מדינת ישראל נ' יוסף סמראי (ניתן ביום 17.6.2013) הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירות של איומים ותקיפה הגורמת חבלה של ממש בכך שתפס בחולצו של המתלונן ואמר לו "אתה לו תעשה פה תיווך, זאת אזהרה בשלב זה...אנחנו לא פריירים", הכה בפניו מכת אגרוף וחנק אותו. למתלונן נגרמו שריטות בידים ובגב. בהמשך לכך תקף הנאשם מתלונן נוסף בכך שהכה אותו במכות אגרוף בראשו ובידו, גרם לו לפצעים ואיים על שוטרת בכך שאמר "את מדברת לא יפה לאבא שלי, את צריכה לכבדו אני אראה לך מה זה". בשלב גזירת הדין, ביטל בית המשפט את הרשעת הנאשם, בעל עבר פלילי,

בעבירת האיומים והטיל עליו 5 חודשי מאסר על תנאי, פיצוי למתלוננים, וקנס כספי בגין העבירות הנותרות.

ז. בת"פ (שלום ראשון לציון) 15223-01-12 מדינת ישראל נ' שלום אברהמי (ניתן ביום 3.1.2013), הורשע הנאשם, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בכך שעל רקע ויכוח בתור בסופרמרקט הכה הנאשם את המתלונן במכת אגרוף בעינו וגרם המטומה בעינו. בית המשפט קבע מתחם ענישה בין 3 ל-12 חודשי מאסר והטיל על הנאשם, נעדר עבר פלילי, 4 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסרים מותנים ופיצוי למתלונן.

ח. בת"פ (שלום אילת) 28254-11-10 מדינת ישראל נ' מהארי ספאלם (ניתן ביום 4.7.2011) הורשע הנאשם על יסוד הודאתו, בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בכך שביציאה ממועדון באילת, סטר בפני המתלוננת, תפס אותה בצווארה, בעט בה עד שנפלה ארצה ודרך על רגלה. למתלוננת נגרמו נפיחות וסימן כחול. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הוטלו 3 חודשי מאסר בפועל בעבודות שירות, מאסר מותנה, קנס ופיצוי למתלוננת.

ט. בת"פ (שלום אילת) 1063/08 מדינת ישראל נ' אופק ביטון (ניתן ביום 17.1.2011) הורשע הנאשם, על יסוד הודאתו, בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בכך שעל רקע ויכוח על חנייה, הכה את המתלונן באמצעות קסדה וגרם לו חתך בגבה שהצריך הדבקה. על הנאשם, שבעברו שני פסקי דין ללא הרשעה, הוטלו 140 שעות של"צ, מאסר מותנה, קנס ופיצוי למתלונן.

י. בת"פ (שלום אילת) 1129/06 מדינת ישראל נ' סינילוב רוסלן (ניתן ביום 30.5.2007) הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, בכך שחבט בפני המתלונן באמצעות אגרופיו וגרם לו דפורמציה באזור סינוס פרונטלי, דימום ושברים במצחו. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הוטלו 8 חודשי מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלונן.

11. **בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות** (סעיף 40ט לחוק העונשין), מצאתי להביא בכלל חשבון, את חלקו היחסי של הנאשם במהלך הדברים למול חלקו של המתלונן. אכן, המתלונן הקדים וסטר על לחיו של הנאשם שנפל ארצה כתוצאה מהסטירה. לא נודע על תכנון מקדים למעשים המיוחסים לנאשם וככל הנראה המדובר בהתפרצות אלימה על רקע הוויכוח ותקיפתו על ידי המתלונן. כך שככל הנראה הסיבה שהביאה את הנאשם לביצוע העבירות נעוצה בהתנהגות המתלונן עצמו (סעיף 40ט(א)(5) לחוק העונשין). בבחינת הנזק שנגרם מביצוע העבירה, יש לציין כי הנאשם פגע במתלונן וגרם לו לחבלות בדמות נפיחות ופצעים בשפתיים. מבלי להקל ראש בחומרת המעשים, דומני כי רף האלימות שהפגין הנאשם כלפי המתלונן אינו מהגבוהים והנזק שנגרם אינו חמור. לא מצאתי כי נגרעה יכולתו של הנאשם להבין את מעשיו ואת הפסול הברור שבהם והוא יכל לחדול ממעשיו מבלי שעשה זאת. לא נשמעו סיבות המשמשות לזכות הנאשם. הנאשם נבדק על ידי הפסיכיאטר המחוזי במסגרת

הליך דנא ונמצא כשיר לעמוד לדין ואחראי למעשים המיוחסים לו (לצד הצורך בטיפול מרפאתי).

12. מכל המקובץ, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות והיחס ההולם בין חומרת מעשי העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש שיש להטיל עליו, סבורני כי **מתחם העונש ההולם** לעבירות שבוצעו על ידי הנאשם נע החל ממאסר מותנה למשך מספר חודשים ועד ל-8 חודשי מאסר בפועל.

האם יש מקום לחריגה מגבולות מתחמי הענישה

13. כאמור, על בית המשפט לבחון האם ראוי לחרוג מן המתחם בשל שיקולי שיקום המהווים שיקול לקולא (סעיף 40ד לחוק העונשין); או מאידך, לחרוג מן המתחם בשל הצורך להגנה על שלום הציבור, המהווה שיקול לחומרה (סעיף 40ה לחוק העונשין).

בענייננו, לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם, כפי קביעתי, בשל שיקולי שיקום, אמנם הנאשם החל טיפול במרפאה לבריאות נפש, אך סירב להשתלב בהליך טיפולי בחסות שירות המבחן ולא התרשמתי כי הוא בשל להליך שיקומי מעמיק (ר' סעיף 40ד(ב) לחוק העונשין). מנגד, לא מצאתי כי החשש שהנאשם יחזור ויבצע עבירות דומות מצדיק חציית רף מתחם הענישה לחומרה משיקולי הגנה על שלום הציבור.

אי-לכך, מכלול השיקולים, לרבות שיקולי הרתעת הנאשם ואחרים כמותו מפני ביצוע עבירות נוספות (ר' סעיפים 40 ו-40ז לחוק העונשין), ינחוני בקביעת העונש המתאים לנאשם בגדרי מתחם הענישה.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

14. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם לעבירות בהן הורשע הנאשם, יש לקבוע את העונש המתאים לנאשם. בגזירת העונש המתאים לנאשם שמלפניי וכמצוות סעיף 40יא לחוק העונשין, יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות, אשר אינן קשורות בביצוע העבירות. נסיבות אלה נלמדות, בין היתר בענייננו, מדבריו של הנאשם במסגרת הטיעונים לעונש, ומרישומי הפלילי, מאמור בתסקירי שירות המבחן ומטיעוני הסנגור. בדרך זו חידד תיקון מס' 113 לחוק העונשין את הצורך בהמשך נקיטת שיטת ענישה אינדיווידואלית, הבוחנת נסיבותיו של כל מקרה ואדם המובא לדין (ע"פ 433/89 **אטיאס נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(4) 170; ע"פ 5106/99 **אבו ניג'מה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(1) 350; רע"פ 3173/09 **פראגין נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.5.2009)).

15. בענייננו של הנאשם הוגשו שני תסקירים מטעם שירות המבחן.

ביום 6.1.2014 הוגש תסקיר, במסגרתו פורטו נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, אך מפאת צנעת הפרט אמנע מלפרט מעבר לנדרש. הנאשם יליד 1988 עלה ארצה עם משפחתו בשנת 1994 והתגורר למשך כחצי שנה במגורים מאולתרים באזור הרי אילת. הנאשם שירת בשירות צבאי סדיר והוכר כחייל בודד. בשנת 2011 נפגע הנאשם בתאונת דרכים ומאז סובל מבעיות בריאותיות בשל פריצות דיסק, בעיות אורתופדיות ופיברומיאלגיה. הנאשם טופל בגראס רפואי ואושפז במרכז לבריאות הנפש ע"ש אברבנאל למשך כחודש בשנת 2012. הנאשם מסר לשירות המבחן כי הוא קיבל את הצעת המתלונן להתגורר עמו ואחרים בשטח מגורים מאולתר בהרי אילת כחודשיים עובר לאירוע כתב האישום. הנאשם מסר כי היה תחת השפעת קנביס רפואי ואלכוהול במועד האירוע. כן מסר כי המתלונן שאף הוא היה תחת השפעת אלכוהול, הינו ממוצא גרמני והשמיע באוזניו דברים אנטישמיים שגרמו לו להגיב באימפולסיביות ולהיגרר לקטטה לנוכח השפעת החומרים הפסיכו אקטיביים שצרך. הנאשם הודה בפני שירות המבחן בביצוע העבירות והביע צער על כך. שירות המבחן התרשם מלקיחת אחריות והבעת חרטה כנה וממוטיבציה לטיפול במסגרת מרפאה לבריאות הנפש בקרבת אזור מגוריו, אך ציין כי למרות הבעייתיות בתחום צריכת אלכוהול שזיהה אצל הנאשם, הוא סירב להשתלב בקבוצה טיפולית בתחום. שירות המבחן העריך כי קיימת רמת סיכון בינונית להישנות ביצוע עבירות אלימות, ככל שהנאשם ימשיך לעשות שימוש בחומרים פסיכואקטיביים. שירות המבחן התרשם כי לנאשם קושי להתמודד עם מצבי לחץ, קושי בריסון עצמי וויסות תחושתיות והתנהגות אימפולסיבית.

לאור המלצת שירות המבחן להפנות את הנאשם למרפאה לבריאות הנפש, נדחה הדיון בעניינו. ביום 22.4.2014 הוגש תסקיר משלים מאת שירות המבחן, ממנו עלו קשייו של הנאשם לשתף פעולה. נמסר כי הנאשם לא פנה למרפאה לבריאות הנפש בתקופת הדחייה. צוין כי הנאשם פנה בעברו אל היחידה לטיפול בהתמכרויות, אך לא נמצא מתאים לנוכח רקעו הנפשי. הנאשם מסר לשירות המבחן כי התקשה לשמור על קשר עם השירות, בשל דיכאון עמוק בו היה שרוי, בשל מצבו הנפשי והתעסוקותי. שירות המבחן העריך כי קיים סיכון, ברמה בינונית, להישנות ביצוע עבירות אלימות והתרשם כי לנוכח נסיבותיו האישיות, הנאשם אינו מתאים לביצוע שרות לתועלת הציבור. להערכת שירות המבחן ענישה בדרך של מאסר בפועל עשויה לדרדר את מצבו הנפשי הרעוע של הנאשם. בנסיבות אלה, נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית והמליץ להטיל על הנאשם מאסר מותנה ופיצוי למתלונן.

16. מעיון במרשם הפלילי על שם הנאשם, עולה כי לחובתו הרשעה קודמת בעבירה של הפרעה לשוטרי בעת מילוי תפקידו, בגינה הוטלו עליו מאסר מותנה והתחייבות כספית.

17. בבסיס השיקולים לחומרה עומדת חומרת העבירות אותן ביצע הנאשם והמדיניות המשפטית בענישה בעבירות אלו. אמנם עברו של הנאשם אינו מכביד, אך אין זו המעידה הראשונה שלו עם החוק. למרבה הצער, הנאשם לא השכיל לשתף פעולה עם שירות המבחן ולקללת חלק בהליך שיקומי להתמודדות עם מצבו הנפשי והתמכרותו לחומרים פסיכו אקטיביים.

18. כנגד השיקולים לחומרה, מצאתי כי עומדים לנאשם שיקולים לקולא רבים להניח על כף הזכות.

הנאשם הודה בכתב האישום שתוקן לקולא, לקח אחריות על מעשיו, חסך מזמנו של בית המשפט והביע צער וחרטה. דומה כי הנאשם הפנים את חומרת מעשיו ופנה למרפאה לבריאות הנפש כדי לקבל טיפול מרפאתי שיש לקוות כי יסייע לו לשנות הרגליו בצריכת אלכוהול ובנגזר מכך למנוע הישנות מעשי אלימות מצידו כדרך לפתרון סכסוכים. הנאשם מסר שאף פסק מלצרוך קנאביס רפואי בכוחות עצמו. הנאשם שירת שירות צבאי סדיר מלא ובכך תרם את חלקו לחברה. הבאתי בכלל חשבון את ימי מעצרו של הנאשם שהיה עצור מאחורי סורג ובריה מיום 24.3.2013 ועד ליום 22.4.2013, לאחר מכן שהה במעצר בית מלא עד ליום 8.7.2013 מועד בו הוקלו תנאי מעצרו למעצר בית לילי בלבד. וכמובן שיש להביא בכלל חשבון את חלקו היחסי של המתלונן במהלך הדברים, אשר הקדים לתקוף את הנאשם. בנוסף לכך, הבאתי בחשבון את נסיבות האישיות, גילו ומצבו הבריאותי וזאת לאחר שעיינתי באסמכתאות הרפואיות שהציג הסנגור. בנסיבות אלה, נתתי את דעתי לתוצאות הענישה על הנאשם כפי הערכת שירות המבחן ומצאתי להימנע מהשתת מאסר בפועל, בין היתר לאור ההסדר אליו הגיעו הצדדים, כפי המפורט לעיל.

רמת חומרתן של העבירות ונסיבות ביצוען בשילוב רקעו הבריאותי הפיזי והנפשי של הנאשם מציירים תמונת מסוכנות, שאין להתעלם ממנה, אך עם זאת מצאתי לתת לנאשם הזדמנות לתקן את דרכיו ולהסתפק בענישה מרתיעה בדמות מאסר מותנה והתחייבות כספית, לצד פיצוי מתון למתלונן. בכך, מבקש בית המשפט לעודד את הנאשם להתמיד בטיפול המרפאתי בו החל מתוך תקווה שהדבר ירחיק אות הנאשם מביצוע עבירות דומות ויסיע לו לשקם את חייו בתחום האישי והתעסוקתי.

סוף דבר

20. מכל הנתונים והשיקולים שפירטתי לעיל, מצאתי להשית על הנאשם עונש בגין אירוע כתב האישום, כדלקמן:

א. מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מהיום יבצע כל עבירת אלימות לרבות איומים, למעט תגרה.

ב. פיצוי למתלונן (עת/1) בסכום של ₪ 1,500 אשר ישולם על דרך הפקדתו במזכירות בית משפט בתוך 90 יום. המזכירות תעביר את סכום הפיצוי לידי המתלונן, לפי כתובתו העדכנית שתמסור המאשימה בתוך 14 יום.

ג. קנס בסך ₪ 500, או מאסר למשך 5 ימים תחתיו; הקנס ישולם ב- 5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים. התשלום הראשון ישולם עד יום 1.7.2014 ויתר התשלומים מידי 01 לכל חודש

שלאחר מכן. פיגור בתשלום אחד מן התשלומים שנקבעו לעיל, יעמיד לפירעון מידי את יתרת הקנס שטרם שולמה ויחייב את הנאשם בתשלום תוספת פיגורים כחוק.

ד. התחייבות - הנאשם יחתום על התחייבות בסכום של 6,000 ₪, להימנע מלעבור במשך שלוש שנים מהיום על כל עבירת אלימות לרבות איומים, למעט תגרה. לא יחתום על התחייבות כאמור בתוך 7 ימים ייאסר הנאשם למשך 30 ימים.

ה. מוצגים - ניתן בזאת צו להשמדה/חילוט/השבה של המוצגים, לפי שיקול דעת המאשימה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, י"ג סיוון תשע"ד, 11 יוני 2014, במעמד הצדדים.